

د لوړو زده کړو وزارت
بُست پوهنتون
د حقوقو او سیاسي علومو پوهنځی
قضاء او څارنوالی څانګه

د قضاء او څارنوالی څانګې د تطبیقي پلان د ۱۴۰۱ کال د څارکني راپور

لړلیک

- 3 .....سریزه
- 3 .....د ځانګی تاریخچه:
- 3 ..... لیرلید او ماموریت:
- 4 ..... د تطبیقي پلان څخه د څارني کمیټی دغړیو نومونه
- 4 ..... پیل خبري
- 5 ..... د د تطبیقي پلان کلي راپور
- 7 ..... پیشبني شوی فعالیتونه د راتلونکي کال لپاره :
- 7 ..... عمده موارد چي په تیرکال کی ندي تطبیق سوي په راتلونکي کي به ترسره سي :
- 8 ..... د ستراتژیک پلان د تطبیقي پلان د څخه د څار کمیټی نتیجه گیری:
- 8 ..... د راپور تائیدی : :

د ځانگي تاريخچه:

د حقوقو او سياسي علومو پوهنځي په ۱۳۹۱ لمريز کال کي د بښت پوهنتون له تاسيس سره يو ځای رامنځته او په فعاليت يې پيل کړی دی؛ د حقوقو او سياسي علومو پوهنځي په خپل تشکيل کي دوي ځانگې (قضاء او څارنوالی، اداره او ديپلوماسي)، لري، چې دواړي ځانگي يې د اداره او ديپلوماسي او قضاء او څارنوالی ځانگي د اوس لپاره فعاله دي: ياده پوهنځي د ليسانس په کچه محصلين روزي چې پدې پوهنځي کي د ليسانس دوره څلور کاله ده، چې څلور سمسټرونه په مشترک ډول او نور څلور سمسټرونه پر دوه قضاء او څارنوالی او هم اداري او ديپلوماسي دوه ځانگو باندی ویشل کيږي او په جلا ډول زده کړي کوي.

د قضاء او څارنوالی څانگه د ايجاد له نيقي بيا تر اوسه د پوره شفافيت او لوړ کيفيت لرونکې ده او په ښه ډول يې ټول علمي چاري مخته ځي، ځينو استادانو يې د پوهنځي او پوهنتون څخه د ښه کړنو او فعاليتونو له وجي ستاينليکونه تر لاسه کړي، د ايراسموس پلس نړيوال تحصيلي پروگرام له لارې د دی ځانگي يو تن محصل د اسپانيا هيواد د ډي سانتياگو پوهنتون ته د لنډ مهاله زده کړو لپاره استولي، د محصلينو د عملي زده کړو لپاره حقوقي کلينيکونه د (USAID ، UNDP) او چيکي عدالت) په ملاتړ او د هغوی سره په تفاهم او توافق په پوهنځي کي په لاره اچول سوي دي او په خپله غيږه کي يې ډير ممتاز محصلين روزلي دي.

د قضاء او څارنوالی په ۱۳۹۴ کال کي د لومړي ځل لپاره (۲۴) تنه د ليسانس په کچه فارغان تولي ته د خدمت لپاره وړاندي کړل . د نوموړی څانگه تر دې مهاله (۱۵۲) تنه محصلين په ۱۱ دورو کي فارغ کړي، چې اوسمهال دوه ټولگی برحاله محصلان لری چی د مجربه استادانو له خوا يې تدريس مخ ته ځی .

ليرليد او ماموريت:

لومړی: - ليرليد (Vision)

قضاء او څارنوالی څانگه هيله او آرزو لري، چې په اسلامي ، ملي او اکاډوميکو اصولو او ارزښتونو سره د تولني په عدلي، قضايي او حقوقي اورگانونو لپاره پياوړي کادرونه تربيه او د لا ارتقاء لپاره يې تولني ته وړاندي کړي. تر څو په عدلي، قضايي او حقوقي برخو کي د پرمختگ او انکشاف لپاره رغنده برخه واخلي.

دوهم: - ماموريت (Mission)

قضاء او څارنوالی څانگه هڅه کوي، هغه ځوانان چې غواړي په قضايي او حقوقي برخو کي لوړي زده کړي وکړي ، په لوړ کيفيت ، اسانه او معياري زده کړو زمينه ورته مساعده کړي ، تر څو هغه ځوانان له نوموړو اسانتياو څخه په گټي اخيستنې خپل اهدافو ته ورسېږي، تر څو د خپل هيواد او ولس لپاره د خدمت جوگه وگرځي.

د تطبیقي پلان څخه د څارني کمیټي دغړيو نومونه او لاسلیکونه :

گڼه	نوم او تخلص	دنده	په کمیټه کي رول	کټي
۱	محمود خان قاسمی	اداره او دیپلوماسي څانگی امر	کمیټی مسول	
۲	بشیر احمد ساپی	قضا او څارنوالی څانگي امر	د کمیټی غړي	
۳	سلطان محمد سلطانی	تضمین کیفیت کمیټی اجرایوی مسول	د کمیټی غړي	

پیل خبري :

د قضاء او څارنوالی څانگه خپل چارو د بڼه اجرا په موخه پنځه کلن ستراتیژیک پلان ترتیب کړی دی نو د ستراتیژیک پلان او اکشن پلان د لښه تطبیق په موخه د ۱۴۰۱ کال لباره تطبیقي پلان جوړ کړ چې وکولای سو د تطبیقي پلان له مخی ستراتیژیک پلان د تطبیق کړو نو د تطبیقي پلان څخه څارنی لپاره موبل د څارپلان ترتیب کړ ترڅو د تطبیقي پلان څخه وخت پروخت څارنه وکړو او هغه موارد چې د (۱۴۰۱) کال د تطبیقي پلان کي ځای پرځای سوي دي په بڼه شکل اجرا او په سم ډول یی څارنه وکړو

پلان تطبیق شوی څار هم ورڅخه ترسره شوی دی اوی دا دی د تطبیقي پلان څار راپور په لاندی ډول وړاند کوو.

د قضاء او څارنوالۍ څانګې د تطبیقي پلان کلي راپور

شماره	پلان شوي فعالیتونه کال (۱۴۰۱)	پلان د تطبیق څرنګوالي (ترسره سوی/ ندي ترسره سوی)	نه تطبیق لاملونه (ستونزي او خنډونه)	حل لاري او د کار د بشو الي لپاره وړاندیزونه	کتني
1.	د استادانو د ظرفیت لوړوالي	<ul style="list-style-type: none"> د څانګه د (۵) تنو استادانو ته OBE/SCL د ورکشاپ بست پوهنتون په وړاندې د هلمند پوهنتون یو تن استاد له خوا وړاندې سوی په داخل پوهنتون کې د ظرفیت لوړوني مختلف سمینارونه او ورکشاپونه دایر سوی دي زموږ څانګې استادانو پکښې ګډون کړي دي 			
2.	د کیفیت تضمین د خدماتو پیاوړي کول او اکادمیک اعتبار اخیستني لپاره اسناد سازي کول	<ul style="list-style-type: none"> د ۱۴۰۱ کال په شروع څخه د څانګې په سطحه ۱۱ دوکوني دوسي ټول اسنادونه اپډیټ کړل دریم پړاو پر اسنادونو باندې کار سوی دي د وزارت څخه راغلي هیټ سره د پوهنځي په ارزونه مرسته کول . دریم پړاو نوي پښتو فارمت دري ورځني ورکشاپ کی ګډون کول 			
3.	د تحصیلي نصاب اصلاح او ارزونه	<ul style="list-style-type: none"> په څانګه کی د نصاب کمیټي له خوا د نصاب بیاکتني ارزونه ترسره سوه اړوند ادارو ته ولپړل سوه. د نصاب کمیټي له خوا د بهاري او خزاني سمسترونو د درسي موادو د حجم کتني ارزونه ترسره سوه د بهاري او خزاني سمسترونو د کورس پالیسي د تطبیق څخه ارزونه ترسره سوي ده. 		<ul style="list-style-type: none"> مسلكي د ارزوني چك لیست مركزي کمیټي له خوا سمینار وړاندې کول 	
4.	د علمی څیړنو پراخوالی	تطبیق شوی نه دی	د استادانو عدم علاقمندی		

5.	د تکنالوژي څخه استفاده	<ul style="list-style-type: none"> • ترسره سوي دي او ادامه لري • د ځانګې ټول تدریسی چاري د تکنالوژي په واسطه ترسره کيږي . • د DRC, BBC MEDIA ACTION له خوا يوه ساعته اونلین سمینار کي کېون کړي 			
6.	د استادانو او محصلينو تشويقي پروگرامونه	<ul style="list-style-type: none"> • ترسره سوي دي • بهاري سمستر کي ۳ تنو محصلينو ته چي دري تنه ټولګيو اولنمره ګان تشويقي پروګرام ترتيب شوي وو • په بهاري سمستر کي يو تن استاد ستايل شوي دي • د محصلينو نړيوال ورځي لمانځلو کي د ځانګې يو تن استاد ته د پوهتون په سطحه ستاينليک ورکول سو • د ۱۴۰۱ کال خزاني سمستريو تن محصل ته ستاينليک د ورکړي تشويقي پروګرام جوړ سوي 			
7.	محصلانو ظرفيت لوړول	<ul style="list-style-type: none"> • محصلانو ته تحثیلي محکمه جوړه شوي ده • جرمی صحنی کی د جرمی دمدارکو د ثبت يو ورځنی ورکشاپ وړاندی شوی دی 			
8.	اداري کارمندانو ظرفيت لوړوالي	<ul style="list-style-type: none"> • کم ترسره سوي دي • د اقتصاد پوهنځي له خوا د پوهنتون په سطحه اداري کارمندانو ته فایلینگ او نظارت اړوند سمینار او ورکشاپ دایر کړل سو چي په دي سره د حقوقو پوهنځی اداري کارمندانو هم کېون کړي 	<ul style="list-style-type: none"> • د اداري کارمندانو کمېنت • د کار د حجم له امله په ډیرو مهمو ورکشافونو/ سمینارونو کي کېون نه کول • يو شخص ته څومسلیتونه ورسپارل چي دا هم سبب دي ګرځي چي ډیر سمینارونه /ورکشافونه له نظره غورځوي او بی ارزښته یی ګني 	<ul style="list-style-type: none"> • په داخل پوهنتون کي باتجربه اشخاصو له خوا ورته ورکشافونه دایره کړل سي • بیرون اوږود مهال کورسونه/ ورکشافونو ورلیږل شي 	

	<ul style="list-style-type: none"> • بیرون لنډ مهال برنامو ته معرفي کړل سي 				
9.	<ul style="list-style-type: none"> • لېو ترسره سوي دي • قضا او څارنوالي ځانگي څلور بستونه اعلان ته سپارل سوی دي • ددی څلور بستونوله جملي دری تنه شارتلیست او دوه تنو امتحان ورکړی دي چې کامیاب سوي خو دوسیه یی تر اوسه نمیکړي پاته ده . 	<ul style="list-style-type: none"> • د وزارت پیچلي سیستم موجودیت • خصوصي پوهنتونونو ته خاصه توجه نه کول • کم امتیازات د خصوصي پوهنتونوله خوا و استادانو ته • اداري مصعونیت نه شتون په خصوصي پوهنتونوو کي 	<ul style="list-style-type: none"> • نوموړي سیستم باید اسانه کړي • خصوصي پوهنتونو ته توجه او تشویق کول • اداري مصعونیت تضمین کول د خصوصي پوهنتونو له خوا او همداشان لوړوډده کړو وزارت باید پوهنتونونه و دي موضوع ته متوجي کړي 	د مسلکی استادانو جذب	
10.	<ul style="list-style-type: none"> • لېو ترسره سوي دي او ادامه لري • د پوهنتون داخلي ادارو څخه لیدنه او عملي ډول کار کول • حقوق کلینک کی شپږمه دوره چریان لري 			<ul style="list-style-type: none"> • د محصلینو لپاره عملی کارونه ته پراخوالي ورکول 	

پېښني شوی فعالیتونه د راتلونکي کال لپاره :

- پېښني شوي فعالیتونه په تطبیقي پلان کي ځای پرځای شوی دي

عمده موارد چي په تیرکال کی ندي تطبیق سوي په راتلونکي کي به ترسره سي :

- علمی څیړنی نه دی ترسره شوی

د ستراتژیک پلان د تطبیقي پلان د څخه د څار کمیتی نتیجه گیری:

د تطبیقي پلان څخه د څار کمیتی غړي د ارزونې په پایله کې دې نتیجې ته ورسیدو چې ځینې مسایل په عمده شکل په دې کال کې ترسره وي او ځینې لږ ترسره سوي دي چې په لاندې ډول دي

- د استادانو د ظرفیت لوړوالي: د څانګې (۵ تنو) استادانو د OBE/SCL ورکشاپ کې کېدون کړي دي او د ورکشاپ پای کې ورته تصدیقونه ورکول سويدي او په داخل پوهنتون کې د ظرفیت لوړونې مختلف سمینارونه او ورکشاپونه د اير سوی دي زموږ څانګې استادانو پکښې کېدون کړي دي
- د کیفیت تضمین د خدماتو پیاوړي کول او اکادمیک اعتبار اخیستني لپاره اسناد سازي کول: پر نوموړي موضوع باندې په روزمره کار جریان لري چې ابتدایي کارونه یې ټول سوي دي چې ټول د ۶۰ سلنه څخه تر ۸۰ پوري سلنه تشکیلوي
- اداري کارمندانو ظرفیت لوړوالي: د څانګې اداري کارمندان د ظرفیت لوړونې اړوند سمینار او ورکشاپ کې د درې تنو څخه ټولو یعنی ۱۰۰ سلنه جوړوي کېدون کړي و
- د محصلینو لپاره عملی کارونه، ترینگونو او ورکشاپونو د ايرول: د څانګې د ۱۴۰۱ کال کې د محصلینو لپاره ډیر ښه کال و چې په عملي وخت بخش کې اداري ستاج، حقوق کلینک او د پوهنتون په داخل کې عملي اداري کارونه او همداسې د یو موسسې له خوا یو ورځني ورکشاپ کې کېدون کړي چې په دغه بخش کې حقوقو پوهنځي ۹۰ سلنه کار کړي دي

د راپور تائیدی:

د قضاء او څارنوالی څانګې د ۱۴۰۱ کلنی تطبیقي پلان راپور د څانګې شورا په ( ) نمبر غونډه په (/ / ۱۴۰۲) نېټه د رایو په اکثریت تائید سو.

د قضاء او څارنوالی څانګې د ۱۴۰۱ کلنی تطبیقي پلان راپور د پوهنځی علمی شورا په ( ) نمبر غونډه په (/ / ۱۴۰۲) نېټه د رایو په اکثریت تائید سو .

د څانګې د آمر نوم: بشیر احمد ساپی لاسلیک او مټر

د پوهنځی د رئیس نوم: نورالله عزیز لاسلیک او مټر